

Lakkegata 3 / 0187 Oslo

T: 22 04 49 70

F: 22 04 49 89

Norsk studentorganisasjon E: nso@student.no

W: www.student.no

Høringsuttalelse

Høring: Evaluering av Senter for nalisering av høgre utdanning (SIU)

NSO ønsker imidlertid å påpeke at SIUs hovedoppgave og største del av innsats bør være å legge til rette for internasjonalsisering av *høyere* utdanning.

Generelle betraktninger

Norsk studentorganisasjon (NSO) ønsker å takke for muligheten for å komme med innspill til evalueringen av Senter for internasjonalisering av høgre utdanning (SIU). NSO ønsker å påpeke at det er bra at det er gjennomført en evaluering av SIU, ettersom endringene og omveltningen for SIU har vært såpass stor de siste årene. Det er veldig gledelig at evalueringen viser at SIU i stor grad gjør en god jobb.

NSO ønsker imidlertid å påpeke at SIUs hovedoppgave og største del av innsats bør være å legge til rette for internasjonalisering av *høyere* utdanning, og dermed bør begrense annen aktivitet til et minimum.

NSO mener at SIU må finne sin rolle i UH-sektoren, og som det blir påpekt i evalueringen av SIU er den politiske rollen ikke fullt oppnådd etter at SIU ble opprettet som en statlig virksomhet. NSO mener det er viktig at SIUs styre får en mer strategisk rolle i å fremme internasjonalisering av høyere utdanning, spesielt ovenfor sentrale myndigheter.

Kunnskapsdepartementet bør også benytte muligheten til å tenke fremadrettet på rollen og kapasiteten til SIU. Hvordan kan SIU forsterkes for å møte ambisiøse målsetninger som 20 % mobilitet i høyere utdanning innen 2020 i Bologna Prosessen og sterkt fokus på internasjonalisering i EU?

I det følgende ønsker NSO å utdype de problemstillinger som blir løftet i høringsbrevet.

1. SIUs styringsmodell

NSO må si seg enig med evalueringen at SIUs styringsmodell er komplisert, og er i utgangspunktet positive til anbefalingene i rapporten. Å slå sammen og redusere antall programstyrer som forvalter noenlunde de samme programmene virker fornuftig, men med forbehold om at dette er hensiktsmessig for den beste forvaltningen av SIUs programportefølje. Men det er viktig å ivareta behovet for ekspertkompetanse, og derfor må SIU vurdere hva som er hensiktsmessig å slå sammen. NSO vil også peke på at programstyrene er en fin måte å involvere sektoren i SIUs arbeid. Et viktig grep for å forsterke styringsmodellen kan være å skape sterkere sammenheng mellom SIUs overordnede strategier og aktiviteten i programstyrene og at gode konklusjoner fra programstyrene følges opp i organisasjonen.

NSO er enig med evalueringsrapporten i at styrets strategiske rolle må økes, men NSO stiller seg ikke bak anbefalingene. NSO mener at SIUs styre fortsatt skal være et partsammensatt styre, med bred representasjon fra sektoren som helhet. Det trenger ikke å være noen motsetning å ha et partssammensatt styre og å ha et strategisk styre. Opplæring av styret før tiltredelse kan være tiltak som styrker styrets arbeid. Videre kan det være en mulighet å endre styrets sammensetning og/eller størrelse for på den måten å åpne for eksterne styremedlemmer på lik måte som universitets- og høyskolestyrene. Videre ønsker NSO å påpeke at for å øke styrets strategiske rolle er det nødvendig at styremedlemmene har den nødvendige tyngden innenfor UH-sektoren, samt interesse for å fremme internasjonalisering av høyere utdanning.

2. SIUs rolle i arbeidet med internasjonalisering av høyere utdanning

NSO mener at SIU må tilpasse seg sektoren som helhet. Som det blir trukket frem i evalueringen er små og mellomstore utdanningsinstitusjoner fornøyd med det arbeidet SIU gjør,

mens særlig de fire store universitetene bruker SIU i mindre grad. NSO mener at SIU skal være et kompetansesenter for alle utdanningsinstitusjoner i arbeidet med internasjonalisering av høyere utdanning, men må tilpasse sitt tilbud til det sektoren etterspør. For å hindre dobbeltarbeid og merarbeid mener NSO at det er viktig at SIU tilnærmer seg de store universitetene. SIU må definere sin rolle tydeligere, ut i fra sektorens behov.

NSO ønsker å påpeke at det er de høyere utdanningsinstitusjonene selv som har ansvar for internasjonalisering av egen virksomhet, og at SIUs rolle bør være å bistå institusjonene på de områdene institusjonene selv ønsker.

NSO mener videre det er lite hensiktsmessig å snakke om internasjonalisering av høyere utdanning uten å snakke om internasjonalisering av forskning, og her kommer ansvarsfordelingen mellom Norges Forskningsråd (NFR) og SIU opp. Det må være en hensiktsmessig arbeidsdeling, og et godt samarbeid mellom de ulike aktørene i sektoren.

3. SIUs rolle i arbeidet med internasjonalisering av grunnopplæringen

Som nevnt tidligere i høringsvaret mener NSO at SIUs primære oppgave skal være å arbeide med internasjonalisering av høyere utdanning, dermed bør SIUs rolle i arbeidet med internasjonalisering av grunnopplæringa begrenses slik at det ikke går utover arbeidet med høyere utdanning.

4. SIU som nasjonalt programkontor for høyere utdanningssamarbeid

NSO er i stor grad enig i at SIU oppfyller programforvaltningen etter målkravene, men mener at SIU bør tilstrebe å tilrettelegge programmene bedre for studenter som tar studier hvor det i dag er lav grad av utmobilitet, og legge en større vekt på utmobilitet på BA-nivå. Videre ønsker NSO å påpeke at det er fornuftig å ha et nasjonalt programkontor for programforvaltning for på den måten å ha mulighet til å opparbeide seg den kompetansen som trengs for å forvalte programmene på en best mulig måte. NSO ønsker at SIU skal være den naturlige programforvaltningen av program innenfor utdanning.

5. SIUs rådgivnings-, utrednings- og servicefunksjon

NSO er enig i at SIU ikke har den rollen som SIU, KD og NSO ønsker i rådgivningsrollen ovenfor høyere utdanningsinstitusjoner. NSO mener det handler om en prioritering fra SIU, samt at internasjonalisering ikke nødvendigvis er forankret hos ledelse eller vitenskapelige ansatte ved utdanningsinstitusjonene. NSO mener derfor at SIU skal videreutvikle sin rolle som rådgiver for sektoren, ved spesielt å nærme seg de store universitetene. Videre kan en naturlig rådgivningsrolle for SIU inkludere å bidra inn i utarbeidelse av strategier for internasjonalisering ved de institusjonene som ønsker dette. Videre anser vi programforvaltningen til SIU som SIUs servicefunksjon, og denne oppgaven forvalter SIU bra. NSO mener det er naturlig med en viss utredningskompetanse, men denne må ikke komme i konkurranse med andre aktører i sektoren. Derfor mener vi at samarbeid med relevante aktører må styrkes også i forhold til utredninger for å sikre en god ressursutnyttelse i sektoren som helhet.

Det er viktig at SIU også drar nytte av kunnskap og ideer hos organisasjonene i sektoren og inviterer til diskusjon rundt utredninger og anbefalinger til KD. Politiske utredninger bør ikke utvikles som rene skrivebordsprosjekter men dra maksimal nytte av involveringen av organisasjoner og utdanningsinstitusjoner i SIUs organer og aktivitet.

På generell basis bør det avklares hvilken rolle SIU skal ha, spesielt i forhold til sentrale aktører som UHR, NFR, KD og utdanningsinstitusjonene.

6. SIUs arbeid med å profilere Norge som studie- og forskningsland i utlandet

SIUs resultater på profilering av Norge som studieland er i samsvar med egne og KDs mål, men NSO ønsker at SIU får et økt faglig og akademisk fokus i sin profilering av Norge som studieland. Ofte virker det som om SIU oppfordrer til akademisk turisme heller enn faglig kvalitet. NSO skulle gjerne sett at SIUs arbeid med å profilere Norge som studieland ble skjøttet på en annen måte, og da særlig at profileringsmaterialet og hovedfokus var å profilere faglig kvalitet og innhold. Videre ønsker NSO å påpeke at det er viktig at det ikke oppstår konkurranse, men ei heller dobbeltarbeid, mellom SIU og utdanningsinstitusjonene i profileringen av norsk høyere utdanning. Her bør det eksistere en klar arbeidsdeling der SIU profilerer norsk høyere utdanning, og institusjonene profilerer sitt eget studietilbud. En siste bemerkning angående profileringsarbeidet er behovet for god kommunikasjon mellom SIU og utdanningsinstitusjonene, slik at alle aktører får det nødvendige eierforholdet i profileringsarbeidet.

Videre ønsker NSO å påpeke at valg av kommunikasjonsmedium bør tilpasses målgruppen og budskapet, i stedet for en generell strategi om å øke bruken av sosiale medier. SIU bør også vurdere effektiviteten i sammenhengen mellom målgrupper, virkemidler og utbytte; satsning på for eksempel synlighet på internasjonale utdanningsmesser bør kunne begrunnes med stort utbytte og hvorfor det er mer effektivt enn andre virkemidler for å profilere Norge som studieland.

NSO er usikker på om SIU burde ha det nasjonale arbeidet med å profilere Norge som forskningsland. Utdanning og forskning henger sammen, men all den tid Norges forskningsråd har ansvar for internasjonalisering av forskning, burde kanskje profileringsansvaret ligge hos Forskningsrådet eller hos utdanningsinstitusjonene selv?

En siste bemerkning angående profilering ser NSO med bekymring på den økende tendensen til pengebruk på reklame for å tiltrekke seg studenter i sektoren som helhet.

7. SIUs samarbeid med andre aktører

NSO støtter en hver form for samarbeid og arbeidsdeling i sektoren. Det er nevnt tidligere at SIU burde avklare sin rolle i forhold til utdanningsinstitusjonene, i denne prosessen er det mulig å avklare sin rolle i forhold til andre aktører i sektoren som NFR, NOKUT og UHR. NSO mener det absolutt er behov for tettere kontakt og bedre samarbeid mellom SIU og andre aktører i sektoren, og rommet for samarbeidsprosjekter mellom SIU og andre aktører bør i så måte økes.

SIU bør i større grad enn i dag samarbeide med NSO og andre studentorganisasjoner, som ANSA. NSO støtter evalueringens vurderinger vedrørende ANSAs ønske om styrerepresentasjon i SIU, men mener at SIU bør øke samarbeidet med ANSA særlig på informasjonssiden, hvor de i større grad bør utfylle hverandre i stedet for å overlape.

SIU bør også bli flinkere til å ta kontakt med studentorganisasjoner og andre organisasjoner i samarbeid om nye internasjonale avtaler. God kontakt med studenter i eksisterende og nye bilaterale avtaler kan bidra til å drive frem interesse og attraktivitet rundt mobilitetsmuligheter som byråkratisk forankring ikke kan skape alene.